

Lärlärdom

Högskolepedagogisk konferens 2011 i Kristianstad

Leif Karlsson

Inledning

Högskolepedagogisk utveckling har under senare år fått en tydligare och mer framträdande roll vid universitet och högskolor. Intresset ökar ständigt hos den undervisande personalen att utveckla pedagogiken och didaktiken inom ramen för sina kurser och program. Allt mer diskussioner förs inom området på olika nivåer och i olika konstellationer. Att utveckla och stödja lärares pedagogiska skicklighet samt belysa villkoren för den undervisning som bedrivs inom högre utbildning är angeläget. Ett sätt att svara upp mot detta intresse har varit att erbjuda en möjlighet för lärare, forskare, bibliotekarier, doktorander och andra intresserade att träffas och dela med sig av erfarenheter från den dagliga undervisningen och insikter kring det lärande som möjliggörs.

Den högskolepedagogiska konferensen Lärlärdom ges i samverkan mellan Blekinge Tekniska Högskola och Högskolan Kristianstad och har som syfte att skapa ett forum där olika kategorier av undervisande personal kan lära av varandra, där erfarenhet, kunskap och reflektion omvandlas till pedagogiska meriter och där den pedagogiska utvecklingen synliggörs och befästs.

Lärlärdom 2011 gick av stapeln i Kristianstad 17 augusti och samlade ett sextiotal deltagare. **Katarina Mårtensson**, pedagogisk utvecklare vid Lunds universitet, belyste i sin uppskattade key note vad som utmärker en bra akademisk utbildningsmiljö. Under dagen presenterades därefter en rad olika utvecklings- och forskningsprojekt i form av paperpresentationer med efterföljande diskussion; roundtablediskussioner kring underbyggd frågeställning; och praxis presentationer baserat på reflekterad erfarenhet (en akademisk version av visa-och-berätta). Sju av dessa projekt presenteras i denna proceedings.

Jane Mattisson, Högskolan Kristianstad, ställer i sin artikel *Literary Theory in a Post-Theory World: some reflections on literary theory and its future at Swedish universities* två, som hon menar, grundläggande frågor kring litteraturteori: vilken roll har litteraturteori i dagens postteoretiska samhälle och är det fortfarande utrymme för tanken att en text har en identifierbar betydelse i vår postmoderna värld där vi förnekar existensen av absoluta sanningar eller fakta, och där allt är relativt, förhandlingsbara och föränderliga? Mattisson menar att svaret på båda dessa frågor måste vara ja! och argumenterar därefter för sin ståndpunkt utifrån erfarenheter från en kurs i litteraturteori hon undervisat i vid Högskolan Kristianstad. Hon diskuterar också utmärkande kännetecken hos sju litteraturteorier och deras möjligheter till att öppna för nya tolkningar av litteratertexter. Dessutom pekar Mattisson på de speciella fördelar dessa teorier har för två grupper av engelsk litteratur studenter: Europeiska studenter och kinesiska doktorander.

Rose-Marie Olsson & Victoria C Wahlgren, Blekinge Tekniska Högskola, presenterar i sin artikel *Reflektionsmodell pedagogisk digital kompetens*, ett delprojekt inom KK-stiftelsens satsning på IT i Lärarutbildningen *Ung Kommunikation* vilket är ett samverkansprojekt mellan Linnéuniversitetet i Växjö och Blekinge Tekniska Högskola. Målet med projektet har varit att öka medvetenhet och kunskap kring IT bland lärarstudenter, lärarutbildare och VFU-lärare och där representanter för skolor, näringsliv, det omgivande samhället och lärosätena varit drivande. Syftet med delprojektet var att utveckla en teoretiskt och praktiskt förankrad reflektionsmodell, där deltagare ska synliggöra pedagogisk digital kompetens inom sin verksamhet. Ett pilotprojekt vid BTH med den nämnda reflektionsmodellen berörs dessutom översiktligt.

Ewa Andersson, Amanda Hellström och Ann-Christin Karlsson, Blekinge Tekniska Högskola, fokuserar i sin artikel *Kvalitet i utbildning ur ett studentperspektiv* studenters egna uppfattningar om vad som utgör kvalitet i högskoleutbildning. Förutom ett resonemang kring kvalitetsbegreppet i sig presenteras de preliminära fynden från en studie om kvalitet i sjuksköterskeutbildningen så som den uppfattas av studenterna själva.

I *Lärares föreställningar om distansutbildning* belyser **Anders Wrenne**, Blekinge Tekniska Högskola, bland annat problemen med avhopp och därmed låg genomströmning i distansutbildningar. I föreliggande artikel redovisas resultatet av en studie som gjorts av lärarnas föreställningar om distansutbildning och hur detta visar sig i det praktiska genomförandet av utbildningarna. Intervjuer av lärare har genomförts och kommenterar och feedback från studenter har studerats. Studien visar att det finns ett antal föreställningar hos lärarna som påverkar genomförandet av utbildningarna. Föreställningarna leder till upplägg på kurser som inte motsvarar det som studenterna förväntar sig, vilket i sin tur leder till missnöje och avhopp.

Teri Schamp-Bjerede, Högskolan Kristianstad, pekar i sin artikel *On the Fence with the New Liberal Arts Student: Reflections on Teaching Media for Expression and Communication*, på vikten av att integrera multimedieteknik i våra utbildningar. Själva till detta, menar hon, är flera: förenklad kommunikation via dator och telefon, sociala nätverk som studiegrupper och en anpassning till kommande arbetsliv och arbetsmarknad. En fråga som är speciellt betydelsefull i detta sammanhang är vikten av att lära genom teknologi och inte bara se teknologin som ett verktyg. Schamp-Bjerede belyser och utvecklar därefter sitt resonemang utifrån en speciell problematik hon menar kan uppstå när man försöker introducera ny teknologi för liberal arts studenter.

Malin Wendel & Martin Svensson, Blekinge Tekniska Högskola, fokuserar kreativitet och kreativitetsutveckling i sitt bidrag *En narrativ och semantisk analys av studenters kreativa utveckling*. Efter en genomgång av begreppets innebörd och teoretiska grund presenteras en studie från ett kursmoment vid Blekinge Tekniska Högskola där syftet är att ett fritt tänkande och medvetenhet om kreativitet kan gagna individens utveckling och förmåga till kreativitet låg till grund. Studenter antecknade tankar och upplevelser under en åttaveckors period bildade det empiriska materialet. En kreativ utveckling, en förändrad tankeprocess och medvetenhet om kreativitet återspeglades i de ord som studenterna använde i sina tankeanteckningar. En sådan förändring av medvetenhet om kreativitet är, menar författarna, också ett tecken på att en ny förståelse skapats och indikerar dessutom att det studerade kursmomentet stödjer studentens lärande om sitt eget kreativa tänkande och agerande.

I *Högskolepedagogik: Ett försök till avgränsning* av **Thomas Hansson**, Blekinge Tekniska Högskola, tar författaren oss med på en historisk och teoretisk resa kring det pedagogiska ämnesområdet. Trots avgränsningsproblematiken och som han menar verkar vara en allmän begreppsförvirring analyseras pedagogikämnet utifrån tidigare studier av reflektionens betydelse ur ett bildningsperspektiv. I dagsläget framkommer en bild där pedagogik i Platons efterföljd byggde på överföring av eviga sanningar om världen, demokrati och medborgarskap. Mot den bilden ställer man, enligt Hansson, bilden av insikt om eviga värden mot förståelse utifrån personliga erfarenheter och upplevelser. Mottot lyder ”verklighetsnära studier under eget ansvar”! I den avslutande delen och utifrån analyserade innehåll, mål och metoder presenteras tre förslag på hur man kan uppfatta, beskriva och förklara den kunskapsmässiga relationen mellan pedagogik och högskolepedagogik.